

RASEBORGS KULTURINSTITUT

**Den grundläggande konstundervisningen
Läroplan för den fördjupade lärokursen i musik 1.8.2018**

Raseborgs Kulturstudium

Läroplan för den fördjupade lärokursen i musik inom den grundläggande konstundervisningen 1.8.2018

1. Verksamhetsidé för den fördjupade lärokursen i musik inom den grundläggande konstundervisningen (GRK) i Raseborgs Kulturstudium

2. De centrala värderingarna och målen inom musikens GRK i Raseborgs Kulturstudium

3. Synen på lärande

4. Lärmiljöer och arbetsätt

5. Verksamhetskulturen inom GRK i musik i Raseborgs Kulturstudium

6. Beskrivning av studiernas omfattning och uppbyggnad

6.1 Musikfostran för småbarn

6.2 Grundstudierna i musik

6.3 De fördjupade studierna i musik

6.4 Undervisning för vuxna

7. Individualisering av lärokursen

8. Bedömning av lärande i musikundervisningen

9. Principer för elevantagningen

10. Samarbete med vårdnadshavare och andra aktörer

11. Kontinuerlig utveckling av verksamheten

12. Jämställdhetsplan och likabehandlingsplan i Raseborgs Kulturstudium

13. Betyg och betygsanteckningar

I slutet kunskapsstege-exempel:

Musikens gestaltning eller musikerns grundfärdigheter (mugru) delområden för teori och tonträffning mål för studiehelheterna, deras innehåll (kunskapsstege) samt kriterierna för bedömningen

1.Verksamhetsidén för den fördjupade lärokursen i musik inom den grundläggande konstundervisningen (GRK) i Raseborgs Kulturinstitut

I Raseborgs Kulturinstitut fungerar en tvåspråkig musikläroanstalt som har verksamhet i Raseborg, Hangö och Ingå.

Eleverna är främst barn och unga. I undervisningen för vuxna följs också målen och det centrala innehållet för den fördjupade lärokursen.

Studierna är långsiktiga och de ordnas enligt de grunder som Utbildningsstyrelsen fastställt för läroplanen för den fördjupade lärokursen i den grundläggande konstundervisningen.

Undervisningen baserar sig på ett pluralistiskt kulturarv i förnyelse. Vi bygger en hållbar framtid med hjälp av musik.

Studierna är målinriktade och framskrider från nivå till nivå. De skapar en fast grund för ett livslångt musikintresse och ger färdigheter för fortsatta studier inom musik.

Eleven och musiken är centrala i all verksamhet. Elevens resurser och intresse ska tillgodoses på bästa möjliga sätt. Eleven får en bra och mångsidig grundskolning i musik.

Undervisningen stärker uppbyggandet av elevens identitet och utvecklar hans kulturella läskunnighet.

Musikinstitutet samarbetar i mån av sina resurser lokalt, på riksnivå och internationellt med andra läroanstalter och aktörer inom konstfostran.

Läroplanen tas i bruk från och med den 1.8.2018 och uppdateras vid behov.

Den elev som har inlett sina studier innan denna läroplan träder i kraft kan slutföra sina studier enligt den tidigare läroplanen fram till den 31.7.2021.

2.De centrala värderingarna och målen inom musikens GRK i Raseborgs Kulturinstitut

Värdegrunden för undervisningen i vårt musikinstitut bygger på respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och kulturell mångfald.

Vi skapar grund för en socialt och kulturellt hållbar framtid. Vi är en sporrande musikläroanstalt som stöder barn och ungas utveckling. I undervisningen betonas individuell instrumentundervisning enligt gammal tradition i århundraden som ändå beaktar nutidens behov och möjligheter. Vid sidan av den individuella undervisningen finns musikens gestaltungsämnen och samspel.

Våra centrala värderingar och mål är bl.a.:

- elevens inläring och utveckling som människa
- kvalitativ musikundervisning
- interaktion mellan elev och lärare och eleverna sinsemellan
- glädje över eget kunnande och att njuta av samarbete
- betydelsen och synligheten av läroanstalten för omgivningen
- fungerande arbetsgemenskap och ledarkultur

Gemensamma mål för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning i musik

Huvudmålet är att skapa förutsättningar för ett livslångt musikintresse och en aktiv kulturell delaktighet. Studierna i den fördjupade lärokursen inom musik ger möjligheter att på ett mångsidigt och målmedvetet sätt utveckla sitt kunnande och njuta av musik. Eleverna uppmuntras att också använda musik som ett medel för samarbete, påverkan och deltagande.

Målet för den fördjupade lärokursen är

- att förstärka glädje över att lära sig, studiemotivation och kreativa tänkande genom att uppmärksamma elevens styrkor, potential och intressen
- att uppmuntra eleverna att ställa upp egna mål för lärandet och utgående från dem göra sina val i fråga om studierna
- att handleda eleverna att ta mera ansvar för sitt eget lärande då studierna inom musik framskrider
- att erbjuda möjlighet att utveckla för eleven betydelsefulla musikaliska uttrycksätt
- att uppmuntra eleverna att granska, tolka och värdera en kulturellt mångfaldig verklighet med musikens medel

Den multilitteracitet som utvecklas under studierna stöder elevernas kritiska tänkande och förmåga att lära sig. Eleverna vägleds att granska musikbransch som ett historiskt, samhälleligt och aktuellt fenomen samt att i sin verksamhet skapa samband mellan konst och vetenskap.

3.Synen på lärande

Eleven är en aktiv aktör som lär sig att ställa upp mål och arbeta i riktning mot målen både självständigt och i samarbete med andra.

Elevens positiva känslöerfarenheter, glädjen över att lära sig och nyskapande verksamhet främjar och inspirerar att utveckla kunnsamt samt ökar välbefinnande.

Upplevelser och växelverkan med omgivningen, att använda olika sinnen och kroppslighet är grundläggande i lärandet. Lärandet är ett heltäckande, individuellt och kollektivt uppbyggande av kunskaper och färdigheter.

Att öva och att lära sig att öva ingår som en väsentlig del i utvecklingen av färdigheterna.

Syftet med den fortlöpande responsen är att öka elevens självkännsdom, självförtroende och motivation.

Att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons utgör en central del av den interaktion som främjar lärandet.

4.Lärmiljöer och arbetssätt

Med lärmiljöer avses de lokaler, platser, grupper och praxis där studierna och lärandet inom musik sker. Lärmiljöerna i musikinstitutets verksamhetspunkter är fysiskt, socialt och psykiskt så trygga och passliga för verksamheten som möjligt. Lämpliga utrymmen, verktyg och material samt en ändamålsenlig användning av informations- och kommunikationsteknologi möjliggör musikstudierna i enlighet med grunderna för läroplanen.

Gemensam praxis och öppen atmosfär uppmuntrar och inspirerar utvecklingen av eleverna och arbetsgemenskapen.

Diverse samarbetsprojekt också med aktörer och organisationer inom andra branscher ger studierna ett socialt och samhälleligt perspektiv.

Syftet med mångsidiga lärmiljöer är att stödja elevernas uppväxt och uppmuntra deras lärande.

Med arbetssätt avses åtgärder som stöder lärandet av musik som individ och som medlem av samhället. Olika arbetssätt väljs så att de stödjar musikinlärande på ett ändamålsenligt sätt. Att handleda eleven individuellt och att vägleda hen till att planera och värdera hens eget arbete betonas i arbetssätten. Eleverna sporrar också att handla i interaktion med andra konstater.

5. Verksamhetskulturen inom GRK i musik i Raseborgs Kulturinstitut

Verksamhetskulturen i vår läroanstalt utformas genom tolkningen av de normer som styr arbetet, fast praxis och medlemmarnas tanke- och arbetssätt. Verksamhetskulturen blir synligt i all verksamhet och påverkar hur eleven upplever delaktighet och undervisningens kvalitet.

Öppen och konstruktiv växelverkan, samarbetet inom institutet samt samarbetet med vårdnadshavarna och andra aktörer stödjer utvecklandet av verksamhetskulturen. Att utveckla verksamhetskulturen är en ständig process. Målet för verksamhetskulturen i vår läroanstalt är att stödja musikinlärande och -undervisning.

Karakteristiskt för vår verksamhetskultur är:

- tvåspråkighet, finska och svenska
- verksamhet i olika kommuner, värdkommun Raseborg
- möjligheter till samarbete bl.a. med Fritt bildningsarbete i Kulturinstitutets medborgarinstitut

6. Beskrivning av studiernas omfattning och uppbyggnad

Den fördjupade lärokursen har en beräknad omfattning om 1300 timmar, en timme är 45 minuter, ett läsår har 35 verksamhetsveckor.

Den beräknade omfattningen delas upp på följande sätt:

- grundstudierna 800 h; studietid ca 9 år
- de fördjupade studierna 500 h; studietid ca 4 år

I grundstudierna lär sig eleven målmedvetet och långsiktigt centrala musikaliska kunskaper och färdigheter. Syftet med de fördjupade studierna är att utvidga eller inrikta sin inläring. I de fördjupade studierna ingår ett slutarbete.

Både grund- och fördjupade studierna kan innehålla sinsemellan alternativa studiehelheter.

Den givna undervisningen ska göra det möjligt att uppnå lärokursens innehåll och mål. I undervisningen strävas efter flexibilitet som tar hänsyn till elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter samt de undervisningsmetoder som används.

Grundläggande konstundervisning kan också ordnas för vuxna.

Musikfostran för småbarn

- musiklekskolgrupper för 0-6-åringar
- eventuella olika förberedande instrumentundervisningsgrupper för ca 7-9 åringar

Om målen, innehållet och omfattningen av musikfostran för småbarn som föregår grundstudierna beslutar utbildningsanordnaren enligt sina resurser.

6.1 Musikfostran för småbarn

I musikfostran för småbarn är det alltid främst fråga om att stödja barnets helhetsutveckling.

De konstnärliga målen är sekundära. Musikfostran för småbarn har också sitt rent estetiska mål. Det siktas till att utveckla barnets kreativitet, självkänsla och självförtroende så att barnets sociala, emotionella och kognitiva samt musikaliska färdigheter utvecklas genom musiklek.

Barnet uppmuntras att uttrycka sig själv med hjälp av sångens och lekens medel. Barnet erbjuds möjlighet att hitta sina egna musikaliska styrkor och uttrycksmedel. Barnet vägleds också att känna till uttrycksmedel av andra kostarter och interaktionen mellan dem.

Barnet får stöd i dess utveckling till en aktiv musiklyssnare och konsertbesökare. Barnet lär sig grunder i musikens historia och teori samt inspireras att använda improvisation och komposition som musikalisk uttrycksform kombinerad med t.ex. dans, motion och bildkonst.

Barnets och föräldrarnas intresse och positiva inställning till musik och musikstudierna vaknar och hålls uppe genom mångsidig undervisning.

Barn till musiklekskolgrupper antas åldersgruppsvis enligt anmälningsordning utan skilt inträdestillfälle.

Musikträningarna ger musikaliska färdigheter till fortsatta musikstudier och förutsätter ingen tidigare musiklekskolbakgrund.

Innehåll och omfattning

Musikfostran för småbarn är målmedveten gruppundervisning. En lektion 30-60 min i veckan, läsår har högst 35 verksamhetsveckor.

Musiklekskola för 0-6-åringar

- familjegrupper för 0-2-åringar med egen vuxen. Gruppens storlek 5-10 barn, en lektion varar minst 30 min
- musikleksgrupper för 3-6-åringar. Gruppens storlek är 5-10 barn, en lektion varar minst 45 minuter i veckan
Musiklekskolans träningsgrupper/ instrumentgrupper är avsedda för 5-6-åringar (bl.a. 5-strängad kantele och blockflöjt).

Förberedande instrumentundervisning

Instrumentträningarna ger musikaliska färdigheter till kommande musikstudier och förutsätter ingen tidigare musiklekskolbakgrund. I musikträningen lär sig eleven grundläggande inom musik.

Förberedande instrumentundervisning kan ordnas på olika sätt:

Karusellundervisning av flera instrument i smågrupper för 7-8-åringar i ett läsår. Eleverna antas enligt anmälningsordning utan skilt inträdestillfälle. Under instrumentkarusellåret lär barnet känna olika instrument periodvis.

Förberedande instrumentundervisningen med fokus på ett instrument riktad till de barn som deltagit i inträdestillfälle men blivit utan studieplats i grundstudierna. Strävan är att ordna dem instrumentträning i grupper på 2-4 barn högst ett läsår.

6.2 Grundstudierna i musik

Målområden och mål, de beräknade omfattningarna och innehållen av studiehelheterna inom grundstudierna i musik

Syftet med grundstudierna är att inspirera eleverna till måldvetna studier i musik och till att långsiktigt utveckla de musikaliska färdigheterna. Utgångspunkten för studierna är elevens egna styrkor och intressen. Genom att erbjuda möjligheter till mångsidig musikverksamhet utvecklar grundstudierna i musik elevens musikaliska och kreativa tänkande.

Målområden och mål i grundstudierna

Att framföra musik och uttrycka sig

- att hitta sina egna musikaliska styrkor och uttrycksmedel
- att utveckla musikaliskt uttryck och att hantera uppträdande i olika situationer
- att uppmuntra eleven att bekanta sig med även andra konstarters uttrycksmedel och växelverkan mellan olika konstarter

Att lära sig att lära och övning

- att lära sig instrument- och ensemblefärdigheter, självständigt behärskande och eget uttryck
- att lära sig att regelbundet öva och bedöma sitt eget lärande, att musicera på gehör samt att tolka bemärkningssätten för det musikaliska uttrycket
- att tillämpa förmågan att uppfatta musik
- tillfällen att lära känna musikteknologi
- ergonomi, sätt att spela, övningsmetoder
- iakttagande av ljudomgivningen och skydd av hörseln

Att lyssna på och gestalta musik

- lära sig att lyssna på sitt eget musicerande och anpassa det till gemensamt musicerande
- att utveckla kunskaper att läsa och skriva musik
- att identifiera karakteristiska dragen i musiken och att gestalta musikens strukturer
- att växa upp till en aktiv musiklyssnare och att öka kännedom om musikhistoria

Komposition och improvisation

- att producera egna musikaliska idéer och lösningar
- att öva de grundläggande färdigheterna i improvisation, arrangemang och komposition

Den beräknade omfattningen av grundstudierna

Den grundläggande undervisningen för den fördjupade lärokursen har en beräknad omfattning på 1300 timmar, varav den beräknade omfattningen av grundstudierna är 800 timmar. Läsåret har högst 35 verksamhetsveckor.

Grundstudierna i musik varar i ca 9 år, studiehelheten är avlagd då målen är uppnådda.

Strukturbild grundundervisningen i musik

Varje elev har följande studiehelheter i grundstudierna:

Studierna om instrumentala färdigheter cirka 9 år

Färdigheterna till sammusicering under hela studietiden så snart eleven har tillräckliga kunskaper.

Grundfärdigheter till att bli musiker, d.v.s. visuella ämnen inom musik från tio års ålder i ca 6 år

Valbara studier, längd och utbud varierar läsårsvis.

GRUNDSTUDIERN (800 h, ca 9 år)

Instrumentala färdigheter	Samspelsfärdigheter	Musikerns grundfärdigheter	Valfria studier
3 ca 3 år	3 bl.a. Raseborg Sinfonietta, Blåsorkestern, Ungdomskören, smågrupper	4 ca 1 år	tilläggskurs i komposition och arrangemang
		3 ca 1 år	tilläggskurs i improvisation
2 ca 3 år	2 bl.a. de lokala stråkorkestrarna, Miniblåsarna, Secondokören, smågrupper	2a 2b ca 2 år	fritt ackompanjemang
			rytmik
1 ca 3 år	1 grunderna till samspel, Primokören	1a 1b ca 2 år	musikteknologi
			övriga tilläggskurser som står till buds

Innehållet i grundstudierna

Grundstudiernas studiehelhet: Instrumentala färdigheter

De instrumentala färdigheterna delas in i tre studiehelheter, av vilka, beroende på elevens utveckling, varje helhet tar ca 3 år, totalt ca 9 år. Från en studiehelhet övergår till en annan när målen av studiehelheten blivit uppnådda. Studiehelheterna av de instrumentala färdigheterna kan också delas på annat sätt ifall ämnets kollegium så beslutar. Omfattningen av studierna i de instrumentala färdigheterna är i varje fall samma oberoende av antalet studiehelheter.

I arbetsmetoder betonas individuell handledning men beroende på lärarens gottfinnande är det också möjligt att en del av undervisningen ordnas i grupp om det bäst gynnar inlärningsmålen. För en förstaårselev är lektionstiden 30-45 minuter. Senare får eleven undervisning 45-60 minuter i veckan. Vid behov kan undervisningstiden delas i två undervisningsdagar. Undervisningen grundar sig på regelbundna lektioner och hemmaövande. Att uppträda på elevkonserter utgör en viktig del av studierna varje läsår.

För eleven kan beviljas ett solistiskt biämne, dock i princip först efter en uppnådd kompetensnivå 2 i huvudämnet. Rätten till biämne beviljas för ett läsår i taget. Biämnets lektionstid är 30 minuter.

Grundstudiernas studiehelhet: Sammusicerande

Samspejlfärdigheter uppdelas i tre studiehelheter, vilkas längder kan variera beroende på elevens instrument.

Eleven bekantar sig med sammusicerande och lär sig färdigheter som behövs då man spelar i grupp. Elevens musikaliska uttrycksförmåga utvecklar sig och eleven blir van vid att uppträda.

Elevens samhälleliga och interaktiva färdigheter utvecklas.

Sammusicerande ingår i studierna så tidigt som möjligt och pågår hela studietiden.

Eleven får musicera tillsammans på sin egen nivå med beaktande av ålder och färdigheter.

Arbetsmetoderna varierar: workshops perioder, projekt osv.

Eleven ges möjlighet att delta i olika instrument- och sånggrupper, där repertoaren är omväxlande och passligt utmanande.

Elever som spelar ett orkesterinstrument deltar i första hand orkestrar och andra instrumentala sammansättningar. Deltagandet i olika grupper och produktioner dokumenteras terminsvis.

Grundstudiernas studiehelhet: Gestaltningfärdigheter i musik dvs. musikens grunder (MuGru)

Studierna i musikens grunder påbörjas vanligen den höst då eleven fyller 10 år.

Eleven inleder oftast sina instrumentala studier redan innan hen fyller 10 år. Då ansvarar instrumentläraren i mån av möjligheter för att det behandlas de till musikens gestaltning relaterade saker som förekommer i elevens spelstycken.

Undervisningen sker främst i grupper, där elevens modersmål (finska eller svenska) beaktas. I grupperna försöker man i alla fall erbjuda eleven individuell handledning också. Den optimala gruppstorleken är 5-10 elever. Vid studierna av musikens historia och musikkännedom är gruppstorleken högst 15 elever. Av språkliga skäl kan gruppstorleken vara mindre.

Studierna i musikens grunder reserveras i allmänhet 5-6 läsår. Lektionstiden är 45-90 minuter.

Att studera är långsiktigt, vanligen utan mellanår. Varje vecka studerar och övar eleven på sin MuGru-grupplektion saker och fenomen som har anslutning till musik. Olika slags övningar mellan lektionerna är en viktig del av lärningsprocess. Som resultat av kontinuerliga studier kan läraren, med sina elever, på bästa möjliga sätt frigöra pedagogiska resurser och dela läromaterialet i meningsfulla helheter, som ett exempel på detta:

- undervisning i perioder
- differentierad undervisning

- projekt
- workshops
- improvisation
- komposition och arrangemang
- grunderna i tangentinstrument och fri ackompanjemang
- rytmik
- körverksamhet

Fritt valbara studier före själva MuGru-undervisningen kan vara bl.a.:

- rytmik, rekommenderas för 8-9-åringar
- körsång (grunderna i kör), rekommenderas för 7-9-åringar

Att studera de ovannämnda är inte alltid möjligt på varje undervisningspunkt.

Musikerns grundfärdigheter (MuGru) är indelade i fyra nivåer:

MuGru 1, som innebär en nybörjargrupp a och en fortsättningsgrupp b, totala varaktigheten två läsår. Lektionstiden är 45 minuter i båda åren.

MuGru 2, som innebär en nybörjargrupp a och en fortsättningsgrupp b, totala varaktigheten två läsår. Lektionstiden är 45 minuter i båda åren.

MuGru 3, varaktigheten ett läsår, lektionen 60 minuter

MuGru 4, varaktigheten ett läsår, lektionen 90 minuter

Ifall eleven framskrider snabbt i sina studier eller annars visar tillräckligt kunnande i förhållande till målen, placerar läraren hen i den lämpligaste nivågruppen.

Valbara studier

Eleven väljer med hjälp av sina lärare av de vid den tidpunkt tillgängliga valbara studiehelheterna sådana, som stödjar hans musikaliska utveckling. De valbara studiehelheterna kan vara olika i längd från ett veckoslutskurs ända till mångåriga helheter. Valbara studiehelheter som erbjuds kan variera från år till år.

6.3 De fördjupade studierna i musik

Målområden och mål, den beräknade omfattningen och innehåll av studiehelheterna inom de fördjupade studierna i musik

I de fördjupade studierna övas fortfarande de färdigheter som erhållits i grundstudierna. Eleven väljer enligt sitt eget intresse inriktningsområden av de till buds stående studierna. Eleven planerar och tillverkar ett slutarbete för den fördjupade lärokursen som bevisar musikaliskt kunnande. Det kan bestå av olika helheter eller fokusera på en viss fördjupad förmåga.

De studiehelheterna för de fördjupade studierna består av varje elev gällande instrumentala studier, samspel, musikerns grundfärdigheter samt valbara studier enligt det årliga kursutbudet. De valbara studiehelheterna väljs med tanke på slutarbetet tillsammans med läraren. I början av de fördjupade studierna ställer eleven upp slutarbetets innehåll och mål tillsammans med sina lärare. Eleven bevisar sin kunskapsnivå enligt överenskommelse. En enskild studiehelhet kan innehålla mål från olika målområden.

Målområden och mål för de fördjupade studierna

Att framföra musik och uttrycka sig

- att fördjupa musikaliskt uttryck
- att utveckla vidare tolkning och framföranded av musik
- att använda musik på mångsidigt sätt som uttrycksmedel
- att tillämpa i sitt eget uttryck också uttrycksmedel av andra konstarter

Att lära sig inläring och öva

- att kunna ställa upp mål i sina studier och att rikta sitt eget lärande
- att bedöma sin utveckling och att njuta av sitt kunnande
- att öva repertoar som utvecklar ens färdigheter både som gruppmedlem och självständigt
- att ta hand om fysisk funktionsförmåga och ergonomi och skydda hörsel vid musicering

Att lyssna på och gestalta musik

- att kunna lyssna och utveckla sin musicering som både solist och gruppmedlem
- att lära sig att begränsa klingande och notade musik mångsidigt ur olika synvinklar
- att lära sig att gestalta musikens strukturer och lagbundenheter
- att lära sig att utnyttja sina lyssnande- och gestaltungsferdigheter samt kännedom om musikens historia

Komposition och improvisation

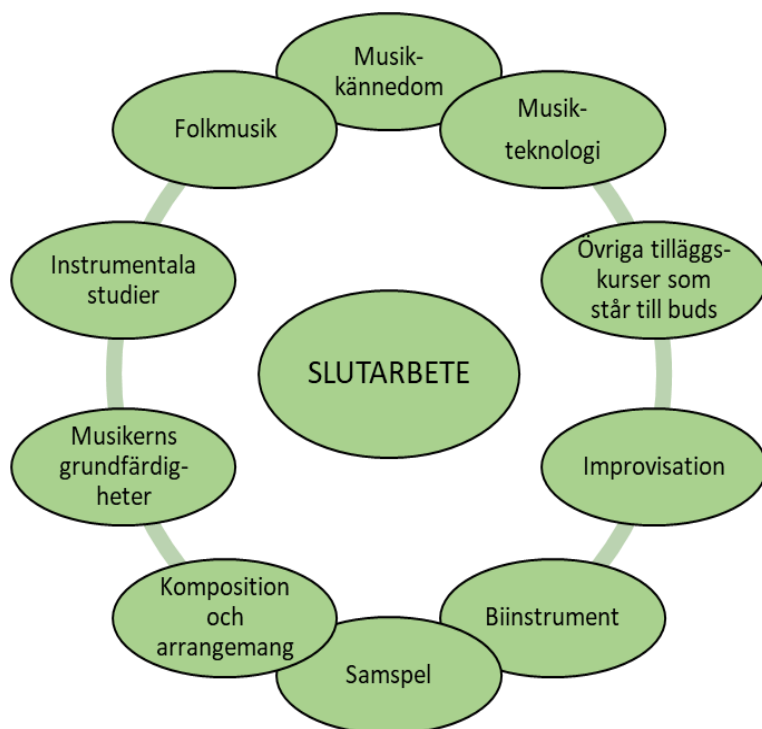
- lär sig att förverkliga improviserade och själv arrangerade delar i verk och att komponera egen musik
- lär sig att utnyttja möjligheter och verktyg av musikteknologi

Beräknade omfattningen av de fördjupade studierna

Den beräknade omfattningen för den grundläggande undervisningen i konst är 1300 timmar, varav andelen fördjupade studier är 500 timmar. Den beräknade omfattningens timme är 45 minuter, läsår har högst 35 verksamhetsveckor. Studiehelheten är avlagd efter målen blivit uppnådda.

Strukturbild: Fördjupade studier (500 h, ca 4 år)

Instrumentala studier, samspel och musikerns grundfärdigheter ingår obligatoriska i studierna för varje elev. Antalet och innehållet i valbara studierna varierar läsårsvist. Studierna siktar på att utföra slutarbete.

Innehållet i de fördjupade studierna

Studiehelheten för de fördjupade studierna: Instrumentala studier

Teknisk förmåga och kännedom om repertoar bredds i huvudämnet på det sivet att eleven blir mera beredd att jobba självständigt. Eleven får träning att ta till sig större musikaliska helheter och att uppträda samtidigt då hen fördjupar sin förmåga att tolka musik.

En lektion i de fördjupade studierna är 60-75 minuter, men en del av studierna kan också ordnas i grupper om läraren anser att det bäst gynnar de mål som lärandet har. Regelbundna uppträdanden utgör en viktig del i studierna. Valbara kurser och eventuella iämnestudier planeras så att de stöder elevens musikaliska utveckling.

Studiehelheten för de fördjupade studierna: Samspel

Samspel kompletterar individuell instrumentundervisning.

Samspelfärdigheter utvecklar elevens musikerskap.

Eleven upplever musikens glädje och studiemotivation blir starkare.

Elevens musikaliska tänkande och speltekniskt/ sångtekniskt kunnande samt kännedom om repertoar utvecklas

För varje elev ska ges möjlighet till ett mångsidigt samspel, oberoende av huvudämne.

Eleven får spela kammarmusik med andra elever och hen får, i mån av möjligheter, solistiska uppgifter i orkester.

Studiehelheten för de fördjupade studierna: Musikerns grundfärdigheter (MuGru)

Eleven utvecklar vidare de kunskaper och färdigheter som erhållits i grundstudierna så att hen kan utöva musik självständigt eller börja yrkesstudier inom musik.

Eleven ökar sin kännedom om musik och stilarter samt fördjupar sin förmåga att uttrycka sig själv kreativt med musikens medel.

Eleven lär sig att gestalta musik både genom att lyssna och via notbilder samt kan tillämpa sin kännedom om musikhistoria och stilar då hen uppträder.

Studiehelheten för de fördjupade studierna valbara studier: t.ex. biinstrument, komposition och arrangemang, improvisation, folkmusik, musikkännedom, musikteknologi, andra eventuella till buds stående tilläggskurser

Eleven väljer med hjälp av sina lärare av de vid den tidpunkt till buds stående valbara studiehelheterna studier som stöder att uppnå slutarbetets mål. De valbara studiehelheterna kan variera i längd från ett veckoslutskurs ända till mångåriga helheter. De valbara studiehelheter som står till buds varierar årligen.

6.4 Undervisning för vuxna

I undervisning för vuxna följs de enligt den fördjupade lärokursen i musik fastställda målen och centrala innehållen.

7. Individualisering av lärokursen

Individuell plan för hur undervisningen skall ordnas (IP)

På en elev som via den normala elevantagningen inlett sina musikstudier och vars förutsättningar att lära sig och att studera försvårar studierna enligt läroplanen, tillämpas flexibla undervisningsarrangemang som möter de individuella behoven. Av eleven krävs ändå att hen kan dra nytta av den undervisning som ges.

Vårdnadshavarna förväntas informera om de faktorer som väsentligt påverkar musikstudierna. Målet är en fortlöpande, ömsesidig växelverkan mellan institutet och vårdnadshavarna.

Individualiseringen av lärokursen dokumenteras skriftligt.

Elevens lärare gör upp en individuell studieplan i samarbete med eleven och hans vårdnadshavare.

Målen, innehållet, studietiden, hur undervisningen genomförs, behövliga stödåtgärder, provtillfällen och bedömningsförfarandet individualiseras enligt behov. Individualiseringen sker så att eleven kan utveckla sina färdigheter utgående från sina egna förutsättningar.

Elevens inlärningssvårigheter ska beaktas i bedömningen så att det används mångsidiga bedömningsmetoder genom vilka eleven kan visa sitt kunnande så bra som möjligt. Bedömningen av elevens prestationer ska basera sig på de uppställda mål som är individuellt definierade i IP.

Vårdnadshavarna informeras om möjligheten att individualisera lärokursen.

8. Bedömning av lärande i musikundervisning

Bedömningen är fortlöpande och målinriktad. Största delen av bedömningen sker i växelverkan mellan lärare och elever. Lärarens handledande, uppmuntrande och sporrande respons samt mångsidig bedömning är viktiga stöttepelare i elevens utveckling och inläring men också då eleven bildar sig en uppfattning om sig själv som inlärare. Eleven får hela tiden kunskap om sitt framsteg och kunnande. I musikstudierna, i bedömningen under studierna, ska beaktas bedömningsmålen av den fördjupade lärokursen.

En del av ämnets bedömning är att bedöma arbete. Då är det fråga om hur ansvarsfullt eleven jobbar, hur samarbetet med andra löper, hur eleven kan planera sitt arbete och hur hen värderar sin egen verksamhet. Särskilt i samspel vägleds eleverna att ta hänsyn till andra människor och att följa de gemensamt överenskomna sätt som läraren preciserar.

Bedömningen ska vara individuellt, dvs. utvärderarna ger en sådan verbal bedömning som beskriver elevens kunnande i förhållande till målen och bedömningskriterierna för de studiehelheterna. Bedömningen gäller endast elevens kunnande och kunskaper. Den handlar inte om elevens värderingar, attityder, person eller individuella egenskaper som t.ex. temperament.

Eleven och vårdnadshavaren ska informeras om bedömningskriterier och hur de tillämpas i elevens bedömning.

Eleven klargörs på förhand

- i vilka situationer och vilka prestationer ska bedömas
- vilka färdigheter och kunskaper är väsentliga i bedömningen

I grundstudierna fokuseras bedömningen av lärande på att ge fortlöpande respons på så sätt att den främjar att nå de uppsatta målen. Att förstärka elevens självvärderingsförmåga stödjer i denna uppgift.

Bedömningen i de fördjupade studierna stöder eleven att fördjupa sina färdigheter i enlighet med hans studieinriktning och slutarbete. Under de fördjupade studiernas gång och vid genomförandet av slutarbetet utnyttjas de möjligheter som självvärdering och kamratvärdering erbjuder. Vid bedömningen av slutarbetet ska de mål som eleven ställt upp för sitt slutarbetet beaktas.

Mål för bedömningen

Bedömningen av den fördjupade lärokursen i musik omfattar

- att framföra musik och uttrycka sig
- att lära sig lära och övning
- att lyssna på och gestalta musik
- komposition och improvisation

Grunden för den läroämnesspecifika bedömningen

Lärarna/ kollegierna definierar i de ämnesspecifika kunskapsstegarna, vilka kompletterar läroplanen, de kunskaper och färdigheter som ska siktas mot och bedömas. Kunskapssteg-exempel finns i slutet av läroplan.

I vårt musikinstitut tillämpas de senaste riktlinjerna av Finlands musikläroinrättningars förbund r.f. Det beaktas bl.a. den inövade repertoarens nivå och omfattning samt det framförda programmets mängd.

Mängden av den inövade sång-/spelrepertoaren är åtminstone tre gånger större än det program som framförs. Det rekommenderas att ett klingande nivåprov inkluderar samspel.

Att regelbundet öva Prima vista och skalor ingår i instrumentala studier. Kollergierna bestämmer instrumentspecifikt de skalor och prestationssätt som krävs på olika nivåer.

Som centrala styrmetoder i studierna och bedömningen kan användas till exempel instrumenspecifika kunskapsstegar, matriser och portföljer.

Studierna bedöms antingen som godkända - då studiernas mål är uppnådda - eller underkända, om målen har förblivit ouppnådda.

Att visa färdighetsnivå

Färdighetsnivå kan visas antingen genom ett klingande, ett skriftligt eller något annat individuellt överenskommet prov. Ett klingande prov kan vara t. ex. att uppträda på institutets nivåkonsert, vid ett tillfälle utanför institutet, bara för nämnden eller att spela in ett uppträdande då bedömningen ges efterhand.

Att avlägga studiehelhetens nivåprov kan ske i delar.

Kriterierna för bedömningen i de fördjupade studierna

Eleven ställer upp innehåll och mål av slutarbetet tillsammans med sina lärare.

Eleven sysslar med slutarbetets tema.

Eleven visar sin kompetensnivå enligt överenskommelse.

Arbetet bedöms muntligt och skriftligt.

Studierna är avlagda då de uppsatta målen är uppnådda.

Utvärderarna för att avlägga färdighetsnivå

Lärare som utvärderare

Bedömningen av nivå 1-2: verbal respons av egenlärare och hans kollega.

Bedömningen av nivå 3 och de fördjupade studierna: verbal respons av egenlärare och två kollegor.

Den ena av kollegorna får vara en utomstående utvärderare (censor) om det inte finns i läroanstalten en kollega i samma instrument Vid nivåprov ansvarar egenläraren för bedömningen av hela läroprocessen.

Elevens självutvärdering

Elevens självvärdering är fortlöpande. Tillsammans med läraren värderas framsteg i studierna på kort och lång sikt. Självutvärdering, liksom lärarens fortlöpande bedömning, dokumenteras varje termin.

Läraren utvecklar elevens förutsättningar att självvärdera genom att handleda och ge praktiska medel. Med hjälp av självvärdering hjälper läraren eleven att bli medveten om hans eget tänkande och verksamhet samt att öka kännedom om hur eleven lär sig bäst. Genom att självvärdera kan läraren hjälpa eleven att förstå inlärningsmål och att söka sätt att nå upp till dem. Förutsättningen för detta är ändå att eleven regelbundet får respons av sitt arbete. Eleverna handledas att känna igen sina egna styrkor och framsteg i studierna. Bedömningen är sporrande och beaktar de områden som ska utvecklas.

Möjlighet till kamratvärdering

Eleverna får möjlighet att öva att ge konstruktiv och positiv respons till varandra. Läraren undervisar och handledar i kamratvärdering.

Beaktande av individualiseringen av lärande i bedömningen

Elevens inlärningssvårigheter ska beaktas i bedömningen så att det används mångsidiga bedömningsmetoder vilka gör det möjligt för eleven att visa sitt kunnande så bra som möjligt. Elevens prestationer bedöms enligt de individuellt definierade och uppsatta mål som är inskrivna i hens IP (individuell plan för hur undervisningen skall ordnas).

Erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier

Eleven har rätt att få tidigare slutförda studier som motsvarar målen för och det centrala innehållet i läroplanen eller kunnande som förvärvats på annat sätt bedömda och erkända. Erkännande av kunnande sker på basis av utredningar om elevens studier eller prov på kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också när eleven flyttar från en lärokurs till en annan sker erkännande av kunnande och tillgodoräknande av studier som ovan beskrivits.

Studierna i den fördjupade lärokursen som är slutförda i andra musikläroanstalter räknas som godkända. Prestationer utanför musikläroanstalter godkänns på grund av kompetensprov.

9.Principer för elevantagningen

Elevantagningen anpassas till de resurser som kommunerna fastställt för den egna kommunens del. Unga sökande har vanligtvis företräde. Elevens ålder ska vara lämplig med tanke på de krav som olika instrument ställer.

Inträdestillfällen

Det ordnas varje år inträdestillfällen för dem som vill söka elevplats på sång eller spel i den fördjupade lärokursen.

Väntelista

De sökande som blivit godkända i testet men inte kunnat placeras inom kommunernas timkvot är på väntelista tills följande elevantagning.

Förberedande instrumentundervisning

Det strävas efter att minst i ett läsår erbjuda musikfostran för småbarn som instrumentundervisning i smågrupp för de under 10-åriga som deltagits i inträdestillfälle men inte erhållit elevplats i den fördjupade lärokursen.

Gruppundervisning

Att studera i gruppundervisningen, som bl.a. kör, rytmik, kammarmusik, orkester, musikerns grundfärdigheter, är möjligt också för andra än de som studerar i den fördjupade lärokursen i musikinstitutet.

Suzuki-undervisning

I vissa instrument kan musikinstitutet erbjuda undervisning enligt Suzukimetoden. Enligt Suzukimetodens principer testas barnets musikalitet inte. Barnet kan inleda spelstudierna enligt Suzukimetoden redan vid tre års ålder, beroende på instrumentet. Eleverna väljs så att lärarna ger information och intervjuar föräldrarna tillsammans med sina barn. Vid val av eleverna fästs särskild vikt vid föräldrarnas möjlighet att delta i barnets intresse.

Öppen avdelning

Eleverna kan i mån av resurser antas utan inträdestillfällen till en s.k. öppen avdelning som är självfinansierad och där åldern spelar ingen roll.

Musikfostran för småbarn

Elevplatserna i musikfostran för småbarn fylls enligt anmälningsordning.

6 § Elevantagning, Lagen om grundläggande konstutbildning Principer för elevantagningen

10.Samarbete med vårdnadshavarna och andra aktörer

Administrationen av Raseborgs Kulturinstitut ger och förmedlar information om läroplan och studier, ger studiehandledning både skriftligt och muntligt på svenska och på finska beroende av elevens modersmål.

Musikinstitutet samarbetar med vårdnadshavarna så att de kan stöda sitt barns målinriktade inläring. Samarbete med vårdnadshavarna främjar elevens lärande: då lärarens kännedom om eleven ökar, förverkligas planering och förverkligande av undervisningen på bästa möjliga sätt.

Instrumentläraren kallar sin elev och hans vårdnadshavare under vårtermin till ett möte där det diskuteras studierna ("föräldrakvart"). Läraren eller lärarna i gruppämnen håller ett årligt föräldrainfotillfälle om sin undervisning antingen i samband med undervisningen eller på annat sätt. Den personliga kontakten till vårdnadshavarna är av särskild betydelse i situationer då eleven behöver stöd i sina studier.

Musikinstitutet strävar till samarbete med bl.a. daghem, skolor, församlingar, kommuner, aktörer inom andra konstarter eller med andra lämpliga samarbetspartner, t.ex. föräldraföreningar på orterna.

11.Kontinuerlig utveckling av verksamheten

Utbildningsanordnaren utvärderar utbildningen samt deltar i extern utvärdering av verksamheten (Lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) 7 § (ändrad genom lag 1301/2013). Genomförandet av läroplanen följs upp och den vidareutvecklas som en del av denna uppgift.

Att utveckla verksamheten förutsätter ständig utveckling inom pedagogik och konst. I musikinstitutets ledning beaktas organisering, planering, förverkligande och bedömning av de vardagsrutiner som görs i samarbete med lärarna.

Verksamheten utvecklas hela tiden bl.a. genom självutvärdering (Virvatuli-modell) och externa utvärderingar samt på grund av personalenkätens resultat. Institutets verksamhet utvecklas i arbetsgrupper som utses av lärarna för varje läsår, i kollegier, på olika möten och genom att i mån av möjligheter delta i den nationella och internationella verksamheten och utbildningen inom musikbranschen.

12.Jämställdhetsplan och likabehandlingsplan i Raseborgs Kulturinstitut

Raseborgs stad har en jämställdhetsplan i enlighet med lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 5 a § (609/1986, ändrad genom lag 1329/2014) samt en likabehandlingsplan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling (enligt 6 § 2 mom. i diskrimineringslagen (1325/2014). Planerna som gäller Raseborgs Kulturinstitut (GRK i musik och Fritt bildningsarbete) uppdateras.

13.Betyg och betygsanteckningar

Betyg från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i den grundläggande konstundervisningen i musik

Eleven får ett betyg från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i konstarten efter att hen har fullgjort de grundstudier som ingår i den fördjupade lärokursen.

Betyget från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning ska innehålla följande uppgifter:

- betygets namn
- utbildningsanordnarens namn
- läroanstaltens namn
- konstart
- elevens namn och personbeteckning
- studietiden i år
- de grundstudier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort o varje enskild studiehelhets namn och omfattning
- verbal bedömning av de grundstudier i den fördjupade lärokursen i konstarten som eleven fullgjort

-rektors underskrift och läroanstaltens stämpel

-om utbildningen ordnas med tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet, antecknas i betyget datum för ministeriets tillstånd för anordnande av utbildningen samt det datum då utbildningsanordnaren godkänt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

-i grundläggande konstundervisning som ordnas med kommunens eget beslut antecknas i betyget datum för fastställandet av läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

-om kommunen eller en utbildningsanordnare med tillstånd av ministeriet i fråga att ordna grundläggande konstundervisning anskaffar de tjänster som anges i lagen om grundläggande konstundervisning från en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse, antecknas i det betyg över grundläggande konstundervisning som sammanslutningen eller stiftelsen utfärdad med stöd av det avtal som ingåtts datum för avtalet samt det datum då kommunen eller en utbildningsanordnare med tillstånd av ministeriet i fråga att ordna grundläggande konstundervisning har fastställt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

-en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017.

Betyget från grundstudierna inom den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Intyg över deltagande för de studier en elev fullgjort i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisningen

En elev ges på begäran ett intyg över de studier i den fördjupade lärokursen i konst som hen fullgjort, om studierna avbryts eller om eleven behöver det av någon annan orsak. Intyget över deltagande kan innehålla bilagor.

När grundstudierna i den fördjupade lärokursen i grundundervisning i musik avslutas för eleven ett betyg över de fullgjorda grundstudierna. I detta ges en verbal bedömning av elevens utveckling. I bedömningen betonas styrkorna i elevens lärande i förhållande till målen för grundstudierna.

Avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundundervisning i musik

Eleven får ett avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundundervisning i musik inom den grundläggande efter att hen har fullgjort både de grundstudier och de fördjupade studier som ingår i den fördjupade lärokursen. I bedömningen av slutarbetet beaktas de mål som eleven ställt upp för sitt slutarbete. Eleven ges möjlighet att mångsidigt visa sitt kunnande.

I avgångsbetyget ges en verbal bedömning av den fördjupade lärokurs som eleven fullgjort. Den verbala bedömningen beskriver elevens framsteg och det kunnande hen uppnått i förhållande till målen för de fördjupade studierna. I den verbala bedömningen betonas styrkorna i elevens lärande och kunnande.

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundundervisning i musik ska innehålla följande uppgifter:

-betygets namn

-utbildningsanordnarens namn

-läroanstaltens namn

-konst

-elevens namn och personbeteckning

-studietiden i år

-de grundstudier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort - varje enskild studiehelhets namn och omfattning

-de fördjupade studier i den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort - varje enskild studiehelhets namn

och omfattning - ämnet för det slutarbete i den fördjupade lärokursen som ingår i de fördjupade studierna -

verbal bedömning av den fördjupade lärokurs i konstarten som eleven fullgjort

-rektors underskrift och läroanstaltens stämpel

-om utbildningen ordnas med tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet, antecknas i betyget datum för ministeriets tillstånd för anordnande av utbildningen samt det datum då utbildningsanordnaren godkänt läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

-en anteckning om att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017. Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Bilaga exempel, kunskapsstege:

Musikens gestaltning eller musikerns grundfärdigheter (mugru) delområden för teori och tonträffning mål för studiehelheterna, deras innehåll (kunskapsstege) samt kriterierna för bedömningen

MÅL FÖR STUDIEHELHETERNA, DERAS INNEHÅLL (KUNSKAPSSTEGE) SAMT KRITERIERNA FÖR BEDÖMNINGEN – DELOMRÅDEN FÖR TEORI OCH TONTRÄFFNING

Allmänt:

Följande gäller inte de elever som inlett sina studier före 1.8.2018 och som högst fram till 31.7.2021 fortsätter sina studier enligt den tidigare läroplanen.

Studierna inom denna ämnesgrupp ger för sin del färdigheter för självständigt utövande av musik samt för fortsatta studier på andra utbildningsstadier.

MÅL FÖR GRUNDSTUDIerna:

Detaljerade mål för studier på olika nivå, se även punkten "innehåll" för grundstudierna.

Det är meningen att eleven långsiktigt övar och vidareutvecklar de för musiken centrala färdigheterna. Avsikten är att eleven inom ramen för ämnesgruppen skall utveckla sin förmåga att läsa och skriva musik, att öva sitt gehör och sin förmåga att gestalta rytm, att bekanta sig med grundbegrepp inom musiken samt vid olika sätt att teckna ner musik, att lära sig att identifiera särdragen i musiken samt att både genom att lyssna och att läsa notbilden gestalta musikens struktur. Man stöder eleven i att utvecklas till en aktiv musiklyssnare och man utökar hans kunskaper i musikens historia och kännedom om olika musikstilar. Sången är viktig vid utvecklandet av notläsning och gehör. Eleven uppmuntras till att använda sin röst. Användningen av instrument (t.ex. elevens egna, tangentinstrument, klingande rör (Boom Whackers), rytminstrument och tonboxar) gör undervisningen effektivare och mera praktisk.

Man uppmuntrar eleven till, så långt som lärmiljön, bl.a. utrymmen och arbetsredskapen medger, att öva grundläggande färdigheter i improvisation, arrangemang och komposition så att hen kan skapa sina egna musikaliska idéer och lösningar.

I mån av möjlighet strävar man till att ordna olika slags tillfällen där man kan uppträda. Vid dessa skulle eleven kunna presentera sina alster ensam eller tillsammans med andra.

Att öva och att lära sig att öva är viktigt med tanke på utvecklingen av färdigheter. Eleven strävar till att, under ledning av sin lärare, få insikt över sitt sätt att lära sig för att via detta ytterligare kunna främja sin inläring.

Verksamhetsformer:

Teori och tonträffning studeras inte som skilda ämnen i grundstudierna. Man behandlar musikhistoria och kännedom om musikstilar, förutom som en skild ämneshelhet, även inledningsvis vid sidan av ovanstående. Läraren väljer den undervisningsmetod och det undervisningsmaterial som passar hen bäst. Det sätt på vilket man följer med och tecknar ner elevens framsteg kan också vara annorlunda hos olika lärare. I det följande exempel på sätt att registrera elevens framsteg: listorna för kunskapsstegen, portfolium, arbetsmappar, dagböcker över inläringen och de traditionella penna-papper -proven. MuGru -läraren samarbetar med instrument-/sångläraren samt med lärare i samspel på olika sätt såsom det enligt lärarna känns naturligt med tanke på elevens inläring.

Om en elev har studerat gestaltning av musik vid en annan läroinrättning, på sommarkurs eller på något annat sätt, ordnar man för eleven ett nivåprov så att hen kan placeras i en lämplig nivågrupp.

STUDIEHELHETEN FÖR GRUNDSTUDIerna:

STUDIEHELHETENS INNEHÅLL (KUNSKAPSSTEGE), ALLTSÅ DET MAN STUDERAR I TEORI OCH I TONTRÄFFNING

-beskrivning över minimikraven

MUSIKERNs GRUNDFÄRDIGHETER (MuGru), nivå 1 (1a + 1b):

TEORI:

- notsystemet med hjälplinjer ovanför och under systemet, g- och f-klav (diskant- och basklav)
- hela och halva tonsteg
- noternas namn och oktavläge c-c³, namn på alla höjda och sänkta toner, förtecken, tillfälliga förtecken, återställningstecken
- tidsvärde för noter och pauser; helnot-1/16 (inte sextondelspaus), punkterad halv- och fjärdedelsnot, taktarterna 2/4, 3/4 samt 4/4 = C, upptakt
- melodiska och harmoniska intervall prim-oktav utan art
- skalor, förtecken, tonarter, kvintcirkeln till 2# och 2b, endast naturlig moll
- grundtreklanger till ovannämnda tonarter
- transponering inom ovannämnda tonarter
- de vanligaste musiktermerna och tecknen som har med tempo och dynamik att göra

TONTRÄFFNING:

- sångövningar i tonarter till 2# och 2b, endast naturlig moll. De hopp som förekommer i melodierna är måttliga och grundar sig på hopp mellan treklangers toner. De rytmer som används i melodierna är enkla.
- rytm läsning inom de notvärden och taktarter som omnämns i teoridelen. Det är viktigt att känslan av puls finns med när man läser rytmer.
- lyssnande på ackord, harmoniska dur- och molltreklanger bör urskiljas från varandra alltså identifieras
- man övar prima vista sång och rytm läsning
- man övar sig på att skriva ner en melodi och en rytm som man hör. Svårighetsgraden motsvarar den som finns i sång- och rytm läsningsovningarna

MUSIKERNs GRUNDFÄRDIGHETER (MuGru) nivå 2, (2a + 2b):

Kunskapen på nivå 1 utökas på följande sätt:

TEORI:

- noternas namn och oktavläge även C-H, d³-c⁴
- tidsvärde för noter och pauser; 1/16 -paus, punkterad åttondelsnot och -paus. Av de inlärdas mångsidigare rytmkombinationer i taktarterna 2/4, 3/4, 4/4 = C, 3/8 och 6/8.
- skalor, förtecken, tonarter, kvintcirkeln även 3-4# och 3-4b. Naturlig, harmonisk och melodisk moll i tonarterna 1-4# samt 1-4b.
- grundtreklanger även i de nya tonarterna. Principen för hur man bildar förminskade ackord ur molltreklanger. Realbeteckningarna.
- rena och stora intervall prim-oktav som melodiska och harmoniska, små intervall ur de stora
- transponering i de tonarter som behandlas
- inläringen av musikterminologi utökas jämfört med förra nivån, betoningen ligger på praktisk användning

TONTRÄFFNING:

- sångövningar i tonarter till 4# och 4b, även i naturlig, harmonisk och melodisk moll. De hopp som förekommer mellan tonerna i melodin kan vara också andra än de som förekommer mellan treklangers toner.
- rytmerna i melodin blir mångsidigare (jfr. rytm läsningen). Det är viktigt att pulsen hålls. Nya rytmfigurer: 1/8 + 2/16, 2/16 + 1/8, punkterad 1/8 + 1/16, 1/16 + punkterad 1/8, 1/16 + 1/8 + 1/16. Någon av noterna kan ersättas med en paus.
- prima vista sång övas också i de nyaste tonarterna
- man övar sig på att skriva ner en melodi och en rytm som man hör. Svårighetsgraden motsvarar den som finns i sång- och rytm läsningsovningarna.
- man övar sig på att genom att lyssna urskilja de naturliga intervallen prim-oktav från varandra
- man övar sig på att genom att lyssna identifiera dur-, moll- och förminskade treklanger

MUSIKERNS GRUNDFÄRDIGHETER (MuGru) nivå 3:

Man bör behärska innehållet på nivå 1-2. Denna tidigare inlärd kunskap utökas på följande sätt:

TEORI:

- noternas namn och oktavläge även A₂-H₁, d⁴-c⁵, man bekantar sig med c-klavarna, namn på samtliga dubbelt höjda och dubbelt sänkta noter
- tidsvärde för noter och pauser; även 1/32, punkterad sextondelsnot och -paus. Trioler ur åttondelsnoter. Olika rytmkombinationer ur de noter och pauser som inövats på nivå 1-3 i taktarterna 2/4, 3/4, 4/4 = C, 3/8 och 6/8.
- skalor, förtecken, tonarter, kvintcirkeln även 5-7# samt 5-7b. Naturlig, harmonisk och melodisk moll även i de nya tonarterna. Österländsk moll i samtliga molltonarter.
- dur-, moll- och förminskade treklanger med art och vändningar i alla tonarter, överstigande treklanger, realbeteckningar för ovanstående. Steg: treklangers grundform, ters- samt kvintvändning på samtliga steg i en dur- och i en harmonisk mollskala, dominantseptimackordet, steganalys på ett notsystem.
- melodiska och harmoniska intervall prim-decim med art, överstigande intervall ur de rena och stora, små intervall ur de stora samt förminskade ur de rena och små.
- transponering i alla de tonarter som behandlas
- kunnande av musikterminologi utökas ytterligare

TONTRÄFFNING:

- sångövningar i tonarter t.o.m. 7# och 7b, även i naturlig, harmonisk och melodisk moll. Melodiernas rytm blir mera mångsidig (jfr. rytm-läsningen)
- rytm-läsningsovningar inom de notvärden och taktarter som omnämns i teoridelen. Bibehållande av pulsen är viktig.
- prima vista sång övas i alla tonarter
- man övar sig på att skriva ner melodier och rytmer som man hör. Svårighetsgraden motsvarar den som finns i sång- och rytm-läsningsovningarna
- man skall skilja följande intervall från varandra genom att lyssna: förutom naturliga intervall prim-oktav även små sekunder, terser, sexter och septimer samt tritonus
- man skall genom att lyssna kunna identifiera även harmoniska överstigande treklanger samt dominantseptimackordet
- man skall bekanta sig med kadenser genom att lyssna

BEDÖMNING I GRUNDSTUDIerna:

Målet för inläringen är nådd då eleven uppvisar ett tillräckligt kunnande på samtliga delområden som är nämnda vid ifrågavarande nivå. Detta betyder att eleven t.ex. i en prov- eller portfolieuppgift visar att hen kan lösa rätt minst hälften av den uppgift där ifrågavarande kunskap mäts. Om uppgiften är mångfacetterad, såsom en kompositions- eller arrangemangsuppgift, är det synnerligen viktigt att läraren på förhand preciserar för eleven vad hen åtminstone förväntas kunna, alltså hurudant kunnande det krävs och på vilken kunskapsnivå. Prestationen antecknas vara godkänd, att den bör kompletteras eller att den är underkänd.

STUDIEHELHETEN FÖR DE FÖRDJUPADE STUDIerna:

Allmänt:

Slutarbetet kan bestå av mångahanda elevarbeten och musikalisk verksamhet enligt elevens intresseområden. Eleven planerar även studierna i MuGru tillsammans med sin lärare enligt de mål som eleven ställer för sitt slutarbete. Det innehåll för studierna i teori och i solfege som är redogjorda här, kan utföras enligt ett lättare program och sammankopplade ifall eleven inte har för avsikt att inleda yrkesstudier i musik. Eleven bör i de fördjupade studierna i teori och i solfege visa prov på brett kunnande som baserar sig på det hen lärt sig i grundstudierna.

MÅL FÖR DE FÖRDJUPADE STUDIerna:

Detaljerade mål för studiehelheterna, se förutom punkten innehåll för de fördjupade studierna även punkten "innehåll" för grundstudierna.

Eftersom man i de fördjupade studierna fördjupar och fortsätter att öva på färdigheter som man skaffat sig i grundstudierna, så är också målen för grundstudierna en del av målen för de fördjupade studierna. Följande nya mål kommer till i de fördjupade studierna:

- övandet skall vara allt mer självständigt
- man granskar klingande och nedtecknad musik allt mer mångsidigt ur olika perspektiv
- man skall gestalta musikens struktur och lagbundenheter
- eleven skall lära sig att utnyttja sin förmåga att lyssna och att gestalta samt sin kännedom om musikens historia och kännedom om musikstilar när hen utvecklar sitt musikerskap
- eleven skall mångsidigt utveckla sitt kreativa tänkande och förmågan att förstå kultur

Förenklat: målet är alltså att eleven studerar de i kunskapsstegen presenterade delområdena och ger prov på sitt kunnande. Eleven och läraren i MuGru kommer tillsammans överens om hur man ger prov på sitt kunnande brett och mångsidigt. Eleven bör visa att hen klarar av att lösa åtminstone hälften rätt av de uppgifter där man mäter kunnande i olika delområden. Först sedan när man på alla delområden har fått ovannämnda resultat har man uppnått målet för inläring.

STUDIEHELHETENS INNEHÅLL (KUNSKAPSSTEGE), ALLTSÅ DET MAN STUDERAR - TEORI OCH SOLFEGE

TEORI:

Eleven bör i olika musikalisk kontext kunna identifiera/analysera och bilda saker och fenomen som hör till teorin. Eleven bör behärska följande delområden:

1) RYTM:

- noternas och pausernas tidsvärde, brevis – 1/64
- sammansatta tidsvärden; punkterade, dubbelt punkterade, förenade med bindebåge
- polyrytmik duol-decimol
- taktarter; enkla-, sammansatta-, växlande samt oregelbundna (växeldelade- eller asymmetriskt sammansatta)
- upptakt och ofullständig takt
- förkortningar av tonupprepningar

2) NOTNAMN:

- namn på stamtoner (obs. vid sidan av de germanska (de vi använder) även anglosaxiska och de romanska namnen)
- kromatiska tecken och deras användning; höjnings-, sänknings-, återställningstecken, dubbelhöjning, dubbelsänkning, tillfälliga förtecken, enharmoniska toner
- noternas namn i följande klavar;
 - a) g-klav (diskantklav)
 - b) f-klav: bas-, baryton- och kontrabasklav
 - c) c-klav: sopran-, mezzosopran-, alt-, tenor- och barytonklav
- oktavlägen: subkontraoktaven – femstrukna oktaven, 8va, 8vb, 15ma

3) AKUSTIK:

- grunderna gällande följande egenskaper hos en ton: frekvens, amplitud, längd, klangfärg (deltoner)

4) FORM

- småformsanalys skriftligt men även som lyssnaruppgift (åtminstone formtypen bör hittas i lyssnaruppgiften)
- fras, frasgrupper
- formtyperna parig (ex. AB), ömsesidig (ex. ABA) och gångartad (ex. A A¹ A² A³)
- av de egentliga kompositionsformerna sonatform, rondo och fuga

5) TONARTER OCH SKALOR

- alla durskalor samt naturliga, harmoniska, melodiska och österländska mollskalor. Fasta förtecken på diskant-, bas-, alt- och tenorklavarna. Skalorna även med tillfälliga förtecken. Kvintcirkeln helt (7#, 7b).
- heltons-, pentatonisk, blues- och kromatisk skala
- kyrkotonarter eller moder (autentiska moder)
- begreppen parallelltonart, varianttonart, tonala och modala steg, tonika, supertonika (skarpton), mediant, subdominant, dominant, submediant och ledton.

6) INTERVALL:

- prim – decima quinta
- arten till ovanstående intervall: dubbelt föminskad, förminskad, liten, ren, stor, överstigande, dubbelt överstigande
- konsonanser och dissonanser
- komplementintervall

7) TRE-, FYR- OCH FEMKLANGER:

- följande treklanger: dur, moll, överstigande, förminskad
- arten till tre- och fyrklanger i en durskala och i en harmonisk mollskala (på skalans samtliga toner)
- de i Finland allmännast förekommande realbeteckningarna alltså bokstavsbezeichnungarna på ackorden ("gitarrackord") både för ackord i grundform såsom för tre- och fyrklangernas vändningar
- stegbeteckning; tre- och fyrklangernas grundform och vändningar
- ackordens tonala funktion
- ofullständiga och brutna ackord
- tilläggssextackordet
- ackordets läge (position)
- dominatnonaackordet i dur och i moll

8) ACKORDFÖLJD:

- kadenser; autentisk, plagal, halv-, hel-, fullkomligt, ofullkomligt, bedrägligt slut

9) HARMONIFRÄMMANDE TONER

- genomgångs-, växelton, föruttagnig, förhållning, appoggiatura samt orgelpunkt

10) MODULATIONER

- diatonisk, kromatisk, enharmonisk

11) ALTERERADE ACKORD:

- mellandominanter och mellandominatkedjor
- neapolitanskt sextackord
- överstigande sextackord; italienskt, franskt, tyskt och engelskt

12) MUSIKTERMINOLOGI OCH TECKEN FÖR NOTATION vidsträckta kunskaper

SOLFEGE:

Man förstärker och utökar de kunskaper som förvärvats i grundstudierna.

Eleven bör behärska följande delområden:

1) MELODI:

- sångerna skall sjungas i skriven tonart, oktavförflyttning uppåt/neråt är tillåten om tonomfånget inte räcker till
- tonarten samt dess grundtreklang skall sökas ur stämgaffel. Eleven bör ha en egen stämgaffel, $a^1 = 440$ eller 442
- förutom dur- och mollskalor (av mollskalorna naturlig, harmonisk och melodisk) används även kyrkotonarterna (moderna)
- i uppgifterna förekommer åtminstone olika treklanger samt dominantseptimackordet i grundform samt deras vändningar
- i anslutning till kromatiken finns det i melodierna bl.a. kromatiska harmonifrämmande toner, mellandominanter och neapolitanska sextackord
- melodierna kan byta tonart, alltså modulera
- i uppgifter där man tecknar ner en melodi man hör ges tonarten. När en tvåstämmig melodi man hör skall skrivas ner, kan man få höra övre och nedre stämman skilt ett par gånger.
- 2-4 -stämmiga sånger borde kunna övas sjungande. Körsång är att rekommendera. Om möjligt, skulle eleven kunna sjunga en stämma och spela de övriga stämmorna samtidigt t.ex. på piano för att på så sätt få möjlighet till att öva flerstämmighet

2) RYTM:

- det är viktigt att pulsen bibehålls vid rytm läsning

3) INTERVALL:

- följande intervall finns med i lyssnaruppgifter: stora och små sekunder, terser, sexter samt septimer, rena primer, kvarter, kvinter och oktaver, överstigande kvart

4) ACKORD:

- följande ackord med vändningar skall eleven kunna skilja åt från varandra genom att lyssna på dem: grundformerna av dur, moll och förminskad treklang, ters- och kvintvändningarna till dem, överstigande treklang, dominantseptimackordet i grundform samt dess ters-, kvint-, och septimvändningar, den genomförmiskade fyrklängen

5) KADENSER:

- man lyssnar på kadenser och analyserar stegens art med vändningar
- man lyssnar på ackordföljder (kadenser) i både dur- och molltonarter
- basen till kadensen skrivs ner på notsystemet i f-klav. Under noterna görs anteckning om steg och vändning av dessa.
- det vore önskvärt att eleven skulle kunna spela ackordföljder och öva sig i grunderna till fritt ackompanjemang på piano eller på ngt annat ackompanjemangsinstrument

6) ELMU (att lyssna på levande musik):

- i ELMU -uppgiften lyssnar man till en ganska enkel melodi med ackompanjemang. Man får veta tonarten. Det gäller att hitta taktarten, antal takter, att skriva ner på notsystemet i basklav den bas man hör i rätta takter i rätt rytm. Under noterna antecknar man steg med vändningar för ackompanjemangets del (jfr. kadenser).

7) PRIMA VISTA:

- man får öva en stund på sång- och rytmuppgifterna. Sången skall sjungas i skriven tonart som man skall hitta ur stämgaaffeln. Rytmerna får man läsa med valfri stil, det är väsentligt att pulsen bibehålls.

KRITERIER FÖR BEDÖMNINGEN:

(- de framsteg eleven gjort och det kunnande hen nått, alltså nivån på kunskap och färdighet, i förhållande till målen för de fördjupade studierna)

- Eleven uppnår målen för inläring till fullo och uppvisar en fullständig kännedom om innehållet i studiehelheten. Övningen har förlöpt oklanderligt. Eleven har anammat det som lärts ut och hen visar sitt kunnande genom att tillämpa sina kunskaper och färdigheter mångsidigt. Eleven arbetar självständigt och klarar av sina uppgifter smidigt och utan besvär.
- Eleven uppnår målen för inläring nästan till fullo och uppvisar en så gott som fullständig kännedom om innehållet i studiehelheten. Övningen har varit saklig. Eleven har anammat nästan allt det som har lärts ut och visar sitt kunnande genom att tillämpa sina kunskaper mångsidigt, det finns dock små brister i kunnandet. Arbetet förlöper dock självständigt, smidigt och nästan utan möda.
- Eleven uppnår väl målen för inläring. Hen har övat och behärskar en stor del av de saker som lärts ut och kan ganska långt tillämpa sina kunskaper och sina färdigheter. Eleven har gestaltat det centrala i det inlärd. Arbetet förlöper ganska självständigt och ganska smidigt.
- Eleven uppnår målen för inläring. Det är möjligt att öka på mängden och/eller kvaliteten av övning. Eleven uppvisar att hen i princip behärskar en hel del av innehållet i studiehelheten men är osäker gällande sitt kunnande. Det behövs lite ledtrådar av läraren för att arbetet skall löpa. Eleven har inte riktigt gestaltat helheten av det inlärd.
- Eleven uppnår målen för inläring med nöd och näppe. Det har varit för lite övning eller alternativt har kvaliteten på övningen varit dålig eller felaktig. Elevens kontroll över innehållet i studiehelheten är mycket osäkert och hen klarar av givna uppgifter endast med hjälp av de handledande frågor som läraren ställer. Svaga kunskaper och färdigheter är mödosamma att tillämpa och slutresultatet blir fragmentariskt.
- Eleven uppnår inte målen för inläring. Övningen har varit mycket bristfällig eller har varit av alldeles fel art, så tillräcklig inläring har inte skett. Kunnandet bör kompletteras för att målen för inläring skall uppnås.